

Stupavan

Ročník VIII

VYDÁVA MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO V STUPAVE Cena - 2

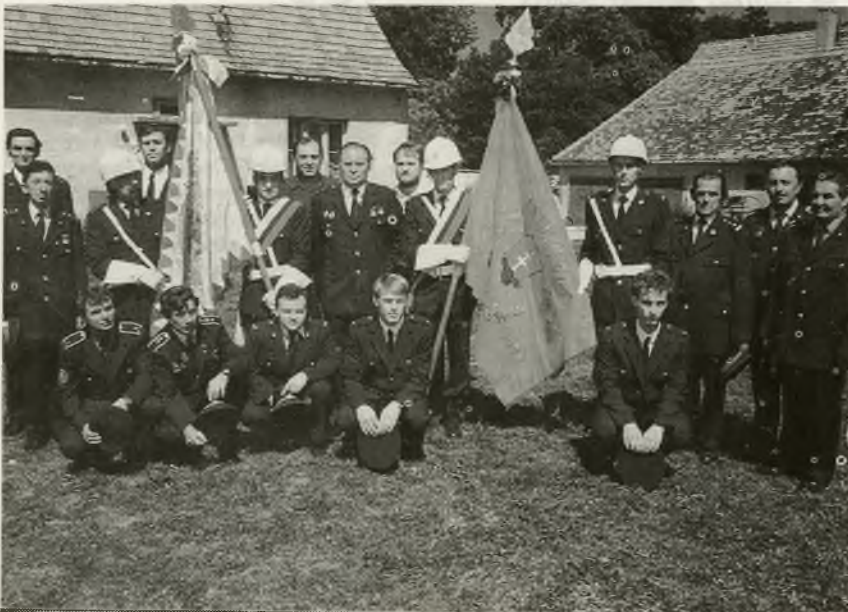
MESAČNÍK O STUPAVE A STUPAVČANOCH

september '93

STUPAVSKÉ HODY 93

Historické zástavy hasičských zborov Stupavy a Mástu boli opäť posvätené

Členovia dobrovoľného požiarného zboru v Stupave

Na hodovú nedeľu vychádzala z fary nezvyčajná procesia. Modré rovnošaty hasičov, vpredu vlnkonosiči v bielych prilbách niesli historické hasičské zástavy. Pre hasičský zbor bol 15. august veľkým dňom. Pri slávnostnej sv. omši boli posvätené hasičské zástavy a zbor bol prijatý medzi cirkevnú pospolitosť.

V príhovore, pred posvätením zástav, vdp. farár F. Mikula vyzdvihol význam hasičského zboru a jeho poslanie slúžiť všetkým nezištne a pritom odhodlane. Posviackou zástav sa vracajú k životu tie najlepšie tradície našich predkov a vytvárajú sa predpoklady vzájomnej pomoci a spolupatričnosti.

Pred posviackou dekorovali zástavy stuhami potomkovia tých, ktorí sa v minulosti najviac zaslúžili o rozkvet hasičského zboru. Nové stuhy ako symbol pokračovania tradícií venoval primátor mesta a manželka predsedu dobrovoľného požiarnického zboru p. Peshlová.

V krátkom príhovore primátor mesta vyzdvihol význam zboru pre mesto a zdôraznil potrebu úzkej spolupráce mesta a farskej obce pri obnove spoločnosti.

Poobede sa požiarnici zúčastnili pobožnosti v Máste, ktorá pokračovala procesiou k obnovenému obrazu sv. Rócha na priechodí budovy knižnice - bývalého Obecného domu v Máste.

Z pôvodnej fresky, ktorá bola zo známych dôvodov zakrytá omietkou celých štyridsať rokov sa nezachovalo nič, čo by sa dalo rekonštruovať. Nový obraz svätca je dielom akademického maliara E. Kalického, ktorý vychádzal z obrazu v mástskom kostole. Zobrazuje sv. Rócha s atribútmi, ktoré ho symbolizujú.

Pri posviacke obrazu p. farár povedal, že tí, čo obraz zakrývali pred očami ľudí, zakrývali pred nimi ľudskosť a podstatu ľudskosti. Dôležité je, aby sme mali príklady ľudskosti, človečenstva pred očami, aby nás povzbudzovali a inšpirovali.

Po posviacke predvedli požiarnici svoju zručnosť a pripravenosť ukázkovým požiarnym útokom, ktorý sa im skutočne vydaril.

Program pokračoval na nádvorí, kde Veselá muzika vytvorila nefalšovanú hodovú náladu.

foto Paleček

SPRAVODAJSTVO

Primátor mesta rokoval s investorom Slovenskej telekomunikácie a zástupcom slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti o výstavbe budovy telekomunikácií a pošty v Stupave. Mestský úrad sa medzitým musel zaoberať sťažnosťou vlastníkov tzv. Ze - mianskej kúrie, ktorí mali k výstavbe pripomienky ako susedia, čo neakceptoval ObÚZP, pretože so stavbou novej budovy bezprostredne nesusedia. Operatívne vybavenie tejto sťažnosti odstránilo poslednú prekážku pre začatie stavby a vytvorilo podmienky pre zriadenie stavebného dvora. Ešte v tomto roku bude preinvestovaných 5 mil. Sk. Podobný problém - jednostrannosť záujmov občanov bytoviek na Hlavnej a Zdravotníckej ulici - bráni začatiu stavby Slovenskej štátnej sporiteľne, ktorá by mala stáť na rohu uvedených ulíc. V žiadnom prípade by nemalo utrpieť právo občanov, ani sa neprístupuje k riešeniu problémov direktívnymi metódami ale ťažko sa vysvetľuje občanom, prečo tak dôležité inštitúcie ako je pošta a banka, nemajú budovy, ktoré by slúžili k spokojnosti občanov a mesto, by ich výstavba nestála ani korunu! Nájde sa konečne kompromisné riešenie, vyhovujúce hlavne Stupavčanom?!

MsZ sa zaoberalo rozpočtom mesta a mestských podnikov a organizácií k 31. 7. 93, ktoré boli na zasadnutí aktualizované. Výdavková časť sa plní na 51 percent, pričom sa predpokladá, že plánované investície budú do konca roka realizované. Príjmová časť rozpočtu závisí od platobnej schopnosti najväčších povinných platičov mesta /štátnych podnikov akciových spoločností, súkromných podnikateľov/. Zároveň boli poslanci oboznámení s novelou zákona o dani z nehnuteľností, kde sa poplatky zvyšujú o 25 percent. V Stupave sa to týka asi 2600 daňových poplatníkov, od ktorých sa zvýšená sadzba bude musieť vymáhať.

Primátor mesta informoval o porade medzi odberateľmi tepla /OSBD Pezinok, komunálne byty - mesto Stupava zastúpené firmou Duspána s.r.o./ a dodávateľom tepla /mesto Stupava/ v súvislosti so zákonnou povinnosťou dodávateľa tepla financovať montáž domových meračov tepla/predpokladaný náklad 700 tisíc Sk, nie je zahrnutý v rozpočte mesta. V prípade nezabezpečenia tejto podmienky, budú krátené dotácie na teplo o 20 percent.

Tento problém riešilo aj MsZ.

ktoré neschválilo ďalšie výdavky, ktoré by zaťažili rozpočet mesta. Poslanci argumentovali aj tým, že treba počkať na ďalšie legislatívne úpravy, ktoré budú riešiť problematiku bytového hospodárstva. Mesto Stupava sa stalo "dodávateľom tepla" vďaka tomu, že zo zákona o majetku obce dostalo bezodplatným prevodom jestvujúci parovod. Prítom v Stupave je iba 100 komunálnych bytov, teda bytov vo vlastníctve mesta a 600 družstevných a iných bytov. Prítom povinnosť inštalovať merače tepla, podotýkam domové merače tepla, teda rozpočítavanie pokračuje, sa vzťahuje na všetky byty. Pre nevyjasnenosť legislatívy sa predpokladá, že sankcia t.j. zníženie dotácií pre tento rok ešte nehrozí.

MsZ sa zaoberalo podnetom na privatizáciu-prevzatím do hospodárskej správy mestského vodovodu, s tým, že by vznikol mestský podnik vodární a kanalizácií. Vzhľadom na nezariedbateľné príjmy, ktoré by tento podnik priniesol a umožnil by pružnejší rozvoj vodovodnej siete, poslanci návrh hodnotili ako perspektívny, pričom treba počkať na zákonnú úpravu, ktorá predpokladá automatický prevod i tejto činnosti zo štátu na obce.

MsZ odsúhlasilo realizáciu konečnej úpravy komunikácie - Školská ulica mimo plán tohtoročných investícií. Peniaze -cca 1 mil., sa uvoľnia z rozpočtu určeného na kanalizáciu.

MsZ schválilo pracovnú cestu poslancov a zástupcov

mestských podnikov, ktorá sa uskutoční na základe pozvania starostu rakúskeho mešťača Bad Voslau. Zmyslom pracovnej návštevy tohoto mešťača/počtom obyvateľom rovnako veľkého ako Stupava/ je výmena skúseností z oblasti mestskej správy a činnosti mesta a tiež inšpirácia pre ďalšiu činnosť zastupiteľstva v prospech mesta a občanov.

Podnikatelia Stupavy podali na mestské zastupiteľstvo petíciu, v ktorej žiadajú zníženie poplatkov za predaj alkoholu a tabakových výrobkov. Vzhľadom na to, že v rozpočte mesta na rok 93 sa rátalo s príjmami v schválenej výške 8 percent, mestská rada nedoporučila novelizovať všeobecne záväzné nariadenie o poplatkoch. Konečné rozhodnutie prijalo Mestské zastupiteľstvo. Rozhodlo, že tento rok sa nebude na rozpočte mesta nič meniť a nepredpokladá sa ani následný krok podnikateľov, že prípadnú úľavu by zohľadnili vo svojich cenách. Z hľadiska ďalších pripomienok a vzťahov mesta a podnikateľov je však potrebné udržiavať kontakty a konzultovať niektoré záležitosti týkajúce sa oboch strán.

Podnikateľom sa zdá percento poplatkov príliš vysoké, pretože sa vypočítava z ceny, za ktorú tabakové výrobky a alkohol predávajú. Napr. za jednu krabičku cigariet za 30 Sk, zaplatia mestu poplatok vo výške 2,40 Sk.

MsZ prejednálo petíciu 21 občanov z Marianskej ulice, v ktorej vyjadrili vážne výhrady voči osobitnému vystupovaniu poslanca zvoleného za tento obvod Ing. Bauera a žiadajú, aby bol odvolaný z funkcie poslanca. Za Klub KDĽ, ktorého je poslanec členom, bolo prednesené kladné hodnotenie jeho účinkovania vo funkcii, naviac iniciatívne presadil práve pre občanov tejto ulice výstavbu kanalizácie a definitívnu úpravu komunikácie. Petíciu hodnotili ako neobjektívnu, v ktorej ide skôr o osobné výhrady voči osobe p. poslanca, než o závažný podnet k jeho odvolaniu. K petícii a k problému, kto-

Na poslancov sa obrátila so sťažnosťou obyvateľka z Marcheggskej ulice, ktorá kritizovala svojrázne postoje podnikateľov, ktorým neprekáža to, že svojou činnosťou /pohostinstvá/ rušia nočný klúd a verejný poriadok. Vzhľadom na to, že podnikateľ nemôže za svojho zázakazníka, nemôže ani predpokladať jeho chovanie po odchode z jeho zariadenia, nemôže byť zodpovedný za tieto nepriame dôsledky svojej činnosti.

Na margo tejto kritiky vystúpil p. Mikuš, ako jediný prítomný zástupca podnikateľov a poukázal na podnikateľské záujmy ľudí, ktorí investovali do podnikania. Vychodisko treba hľadať v rozumných kompromisoch, ktoré vstúdu len zo vzájomných konzultácií zástupcov mesta a podnikateľov.

V ý z v a ! Stupavčania,

ponôžte sami sebe !

Hľadajte medzi sebou sponzorov pretože potrebujete modernejšie a účinnejšie prístroje pre Vaše oddelenie rehabilitácie, ktoré sa nachádza v prízemných priestoroch Domova dôchodcov.

Obraciam sa na vás s touto výzvou, pretože mnohí poznáte komplikácie cestovania za zdravím do Bratislavy k Milosrdným bratom. Urobte teda niečo na záchranu a ďalšie dobudovanie a tým aj zotrvanie rehabilitačného oddelenia v Stupave. Moderné vybavenie si žiada nový rehabilitačný prístroj, perličkový kúpeľ.

Myslite na svoje potiaže a predstavte si, čo by ste mohli urobiť a čím pomôcť!

Darcovia, obráťte sa na p. Martu Pastorikovú, rehabilitačnú pracovníčku v Domove dôchodcov.

Za pochopenie ďakuje
H. Pastoriková

29. augusta sa konala celomestská spomienka pri príležitosti 49. výročia SNP. Program začal pri pomníku padlých, kde zástupcovia mesta a spoločenských organizácií položili vence a kvety. V amfiteátri sa konal slávnostný program, kde s prejavom vystúpil poslanec a podpredseda NR SR p. A. Hrnko. Vyzdvihol význam SNP, ktoré zaradilo slovenský národ medzi antifašistický odboj a zviditeľnilo slovenský národ v Európe. Spomenul aj snahy vymazať národný charakter povstania, ktorý sa nehodil do čechoslovakistickej koncepcie vtedajších mocných. S prejavom vystúpil aj predseda organizácie protifašistických bojovníkov dr. V. Mader.

Po hymnickej piesni Kto za pravdu horí, bola zapálená partizánska vatra. Napriek nepriaznivému počasiu sa podujatia zúčastnilo vyše sto občanov.

Na základe uznesenia predchádzajúceho MsZ mali poslance kluby zaujať stanovisko k materiálu Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti - Návrh na vyhlásenie pamiatkovej zóny v Stupave.

Všetci si uvedomujú závažnosť ochrany historických pamiatok a ich význam pre celkový charakter mesta, ako nenahraditeľného architektonického dokladu o bohatej minulosti sídla. Zároveň je ekonomická situácia práve tým momentom, ktorý vedie k opatrnosti pred takými krokmi ako je vyhlásenie pamiatkovej zóny, čím sa vlastne mesto zaväzuje aj financovať rekonštrukciu budov v tejto zóne a preberá i ďalšiu zodpovednosť, napr. pri výstavbe budov v tejto zóne a pod. A to všetko v situácii, kedy financie zo štátneho rozpočtu, ktoré na tento účel predpokladá aj zákon, sú len optimistickou víziou.

V rámci diskusie boli predložené dve stanoviská za klub SNS a klub KDH. Obidve sú si dosť podobné a navrhujú vyhlásiť pamiatkovú zónu za predpokladu, že na oprave budov sa bude finančne podieľať aj štát. MsZ rozhodlo, že stanoviská treba prerokovať v komisii pre výstavbu a v mestskej rade a výsledok predložiť na ďalšom zasadnutí MsZ.

Naplnilo sa predsavzatie, že v tomto roku, kedy si pripomíname 145. výročie Slovenského povstania z roku 1848, splatíme dlh kňazovi a vlastencovi, stupavskému kaplánovi Ignácovi Juračkovi.

Tento kňaz počas krátkeho pôsobenia v Stupave /1845-48/ odvážne prejavil svoje národné presvedčenie, vtedajšou maďarskou štátnou mocou nazývané panslavizmom, ktoré sa trestalo dlhoročným väzením i smrťou. Ignác Juračka za svoje proslovenské a vlastenecké kázne podstúpil martýrium, ktoré len vďaka mimoriadne priaznivým okolnostiam neskončilo jeho popravou.

Po oslobodení z väzenia pokračoval vo svojom kňazskom poslaní v Lábe, kde sa zapísal do pamäti ľudí, ako rodolub a kňaz, ktorý vždy stál na strane tých ukrvivených a ponižovaných. Nečudo, že si od stupavského panstva vyslúžil nevraživosť a nenávisť.

Mestské zastupiteľstvo na podnet kultúrneho strediska pristúpilo k realizácii zámeru, ktorý sa v roku 1968 nepodarilo uskutočniť, uctiť pamiatku I. Juračku pamätnou tabulou na farskom úrade v Stupave. Spomienka sa bude konať v dňoch 25. a 26. septembra. Pri tejto príležitosti sa pripravuje prehliadka mládežníckych chrámových zborov, účasť prisľúbili zbory z Trnavy, Malaciek a Bratislavy. V nedeľu 26. septembra po slávnostnej sv. omši bude odhalená pamätná tabuľa a o 16.00 hod sa vo farskom kostole uskutoční koncert speváckeho zboru Lúčnice venovaný pamiatke I. Juračku. Slávnostnú atmosféru tých dní umocní vlajková výzdoba mesta mestskými zástavami. Zároveň delegácia mesta položí kvety na hrob I. Juračku na cintoríne v Lábe.

Vážení občania, prídte si vypočuť krásny spev zboru Lučnice, ktorý preslávil Slovensko na celom svete. Zároveň vzdáte úctu pamiatke kňazovi a vlastencovi Ignácovi Juračkovi, ktorému mesto Stupava, koncert venuje.

radíme podnikateľom

Výsledky kontroly

Poradca podnikateľa

Kontrolór mesta Ing.M.Vavrina informoval MsR o výsledkoch kontroly 25 nájomných zmlúv nebytových priestorov. Cieľom kontroly bolo zistiť dodržiavanie nariadení mesta č.5 a 15 o sadzbách nájomného z nebytových priestorov na území mesta.

Rozptyl v cenách je značný-od 90 Sk do 1636 Sk za štvorcový meter na rok.

Podľa uvedených nariadení je možné dojednávať ceny nájmu bez obmedzenia v centre mesta a v Kultúrnom dome.

V ostatných miestach je možná cena maximálne 190 Sk za meter štvorcový na rok.

Kontrola ukázala,že vyššie ceny sa vyskytujú rovnomerne po celom meste,to znamená,že cenová reguláciu podnikateľa nerešpektujú.

Kontrola zároveň ukázala,že max.ceny podľa doterajšieho nariadenia už nezodpovedajú vývoju cien.

Kontrolór mesta vypracoval návrh "Všeobecne záväzného nariadenia mesta Stupava č.18 o sadzbách nájomného na území mesta.Výšku nájomného je možné dojednávať bez obmedzenia v centre mesta - budovy na nám.Sv.Trojice a na Hlavnej ulici na úseku od autobusu.zastávky

pri DD po autobusovú zastávku pri ZS a v Kultúrnom dome.

V ostatných lokalitách sa navrhuje regulovať maximálne ceny nájomného za m štv. na rok nasledovne :

-obchodné, reštauračné, kancelárske a podobné priestory : 1 000.- Sk

-priestory pre poskytovanie služieb : 600.- Sk
- výrobné,dielenské a skladové priestory : 550.-Sk
- školské, zdravotnícke,kultúrne,spoločenské a ďalšie priestory podobných úžitkových vlastností : 400.-Sk

-ostatné priestory : 350.-Sk.
Porušenie tohto nariadenia je porušením cenových predpisov o cenách. V prípade prekročenia maximálnych stanovených cien,bude prenajímateľovi uložená pokuta vo výške neoprávnene získaného majetkového prospechu alebo do výšky až 1 mil korún,ak nemožno neoprávnený majetkový prospech vyčíslieť.

Na pomoc podnikateľom ponúka Mestská knižnica odbornú literatúru,predovšetkým všetky čísla PP 93 a niektoré ďalšie odborné tituly : Vývin ekonomického myslenia,Nové účtovníctvo,Daňové zákony,Podvojný účtovníctvo a i.

Z obsahu Poradcu podnikateľa ročník 1993 vyberáme :

číslo 1 : úplné znenie Stavebného zákona s vykonávacími vyhláškami,-nové zásady hmotnej zainteresovanosti zamestnávateľov pri riešení pracovného uplatnenia absolventov škôl.

číslo 2-3 : Nová daňová sústava od r.1993,úplné znenie zákona

O DANI Z PRÍJMOV,O SPOTREBNÝCH DANIACH,O DANI Z PRIDANEJ HODNOTY,ZDRAVOTNÉ A NEMOCENSKÉ POISTENIE,ZDAŇOVANIE MIEZD,PLATOV A OSTATNÝCH PRÍJMOV ZO ZAVISLEJ ČINNOSTI.

číslo 4 : Nové zásady JEDNODUCHÉHO ÚČTOVNÍCTVA,

číslo 5 : Dohody o spolupráci medzi SR a ČR,

číslo 6-7 : Právna úprava pozemkového vlastníctva,

Nariadenie vlády SR o podmienkach oslobodenia od dane z príjmov,

Ako viesť peňažný denník v jednoduchom účtovníctve

číslo 8 : Úplné znenie zákona o financovaní zdravotného poistenia,nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia,

Ako sú zdaňovaní spoločníci s r.o.

číslo 9 : Úplné znenie zákona o KONKURZE A VYROVNANÍ,novela zákona

O DANIACH Z PRÍJMOV,výklad k nariadeniu vlády o podmienkach oslobodenia daňových subjektov od dane z príjmov,AKO VYPLNIŤ MAJETKOVÉ PRIZNANIE,Rozdielnosti v zákonodárstve SR a ČR.

Návrh smernice

Návrh Smernice o postupe pri výbere nadobúdateľa majetku mesta Stupavy formou prenájmu na základe

u ž š e j s ť i a ž e

I.časť

Príprava a org.zabezpečenie súťaže

Cieľom smernice je objektivizovať postup pri výbere nadobúdateľa prenajatého majetku mesta.Podmienkou organizovania užšej súťaže je,že o prenájom majetku je preukázateľný záujem dvoch alebo viac fyzických a právnických osôb.

Vyhlasovateľom užšej súťaže je primátor mesta Stupava.Rozhodnutie o súťaži sa uskutočňuje na základe posúdenia predložených podmienok zo strany záujemcov.Podkladom pre užšiu súťaž sú vypracované pod-

mienky,ktoré obsahujú predmet prenájmu,účel jeho využitia,termín a formu vyhlásenia súťaže,vytvorenie hodnotiteľskej komisie a kritéria súťaže.

Primátor organizuje súťaž prostredníctvom hodnotiteľskej komisie,ktorú tvoria : primátor-predseda komisie,poslanci MsZ,prednosta MÚ,alebo ním poverení pracovníci ekonomického a tech.úseku,zástupca zabezpečujúci právne služby,hlavný kontrolór.

Primátor dá vypracovať podmienky užšej súťaže-ponukový list /napr.predmet a účel podnikat.zámeru,cena a doba prenájmu,solventnosť prenajímateľa,platobné podmienky,možnosti investovania,zamestnanosť,riešenie eko podmienok atď./ Zároveň v podmienkach bude uvedený termín a miesto konania ako aj spôsob odovzdania podnikateľských ponúk.

Užšia súťaž sa uskutoční v termíne najneskôr do 21 dní po písomnom prípadne verejnom vyhlásení.Záujemcovia predložia svoje ponuky v zapečatenej /zalepenej a šifrou podpísu opatrenej/obálke a to v určený deň a hodinu konania súťaže.

Komisia posúdi,ako zodpovedajú podané ponuky podmienkam súťaže a podľa výsledku určí výhercu súťaže.Konečné rozhodnutie o nadobúdateľovi prenájmu je v kompetencii MsR.

O priebehu a záveroch rokovania komisie sa vyhotovuje zápisnica,ktorá obsahuje hlavné body rokovania,prijaté závery/opatrenia/a ich zdôvodnenie.Výsledok užšej súťaže a zdôvodnenie výhercu bude písomne oznámené všetkým účastníkom súťaže.

Proti prijatým záverom komisie,nie je možné sa odvolať.

Podmienky užšej súťaže /všeobecné/
-identifikačné údaje účastníka
-návrh využitia prenajatého majetku: -pokračovanie v podnikateľskej činnosti,rozšírenie spektra aktív a činnosti,-odborná spôsobilosť a schopnosť vykonávať predmetnú činnosť.,
-finančná a platobná schopnosť zabezpečovať dohodnuté aktivity :
-časový horizont,-finančná náročnosť,zdroje fin.krytia,spolupráca s inými subj.,ekologizácia služieb
- návrh na cenu prenájmu,

- zabezpečenie ekológie,platobné podmienky,doloženie krytia zdrojov na prvú splátku,iné podmienky./krátene,návrh prerokuje MsZ na svojom zasadnutí/

Dňa 10.10.93 usporiada ZO SZCh Stupava propagačnú výstavu zvierat rozšírenú o expozíciu kožušinových zvierat/činčila juhoamerická/spojenú s odborným chovateľským výkladom. Výstava bude inštalovaná v areáli Požiarnej zbrojnice.

Na výstavu Vás srdečne pozýva výbor ZO SZCh v Stupave.

Knižné
novinky

Mestská knižnica v Stupave
Vám ponúka širokú paletu knižných
noviniek.

Do lekárskeho prostredia s krmi
zápletkou vás zavedú knihy R.Coo-
ka -Slepota,HorúčkaNákaza,Muž, kto-
rý sa hral na Boha i kniha S.Wil-
kinsonovej -Agónia. V knihe D.B.
Hellmannovej -Dve ženy-spojí dva
rozdielne typy žien smrteľná dia-
gnóza a spoločný zápas proti stra-
chu zo smrti,bezmocnosti a seba-
klamu.Ich hlboké priateľstvo im
pomôže vyrovať sa s chorobou a
smrťou . Román je plný psycholo-
gického napätia.Kto sa rád bojí,si
rád prečíta niektorý z hororov
S.Kinga - Cujo,Štyri po polnoci 1,
2,Hodina desu,Nočná zmena,Mrtví se
někdy vracajú.

Milovníkov historických románov
zaujme román americkej autorky M.
Davenportovej-Udolie rozhodnutia,
ktorý je rozsiahlou kronikou oce-
liarskeho rodu Scottovcov.

Francúzsku literatúru predstavuje
román R.Gaillarda-Mária z Ostrovov.
Dej sa odohráva v 17.storočí.

Román Život barónky Budbergovej od
N.Berberovej je príbehom odvážnej
ženy zahalenej tajomstvom.

A.Ripleyová-Charleston-mesto na
Juhu USA, je dejiskom životných o-
sudov južanskej rodiny v období ob-
čianskej vojny.

Populárnym a zaujímavým čítaním sú
knihy J.M.Simmela-Priznávam sa,
Nechajte prosím kvety žiť,Dávame
vám nádej,Boh ochraňuje milencov
a iné.

Spoločným motívom románov D.Stee-
lovej je láska - Úplne neznáma,
Príď láska k nám,Ocko, i v najnov-
šom románe Palomino,zachytáva prí-
beh ženy vzdorujúcej osudu.

Detektívny žáner je zastúpený ti-
tulmi : D.Mc Dougal-Anjel temnot,
M.Magyarová -Každý ju mal rád,D.
Francis-Riskantné remeslo,R.Thorp-
Sartonosná pasca....

L.L.Amour je viac ako kronikárom
divokého západu,je vynikajúcim roz-
právačom ,ktorého umenie je také
živé,že priam cítite prach spod
kopýt koní a teplo táborového ohňa.
Vo westerne Na západnej hranici
nájdete napätie,historické fakty
i ľúbostný príbeh.Dobrodružný ná-
met má i kniha G.Marsha -Hudson-
ský jastrab.

Tieto a ďalšie knihy z našej
bohatej ponuky čakajú na Vás,váze-
ní čitatelia v Mestskej knižnici.
Tešíme sa na vašu návštevu.

kolektív MsK

Výročie
Ferdiša Kostku

Nik sa nestane doma prorokom,
povedal volakedy dávno,Mohamed,za-
kladateľ moslimského náboženstva,
keď v jeho rodnej Medine nenašiel
pochopenie pre svoju filozofiu,ani
stúpencov svojho učenia,keď dokon-
ca ,musel utiecť do Mekky.Táto sa,
potom,jeho zásluhou ,stala Rímom
mohamedánov.Potvrdenie toho kolko
zovšeobecnenia a teda múdrosti je
v tomto výroku a ako ono platí naj-
mä u nás na Slovensku, nemusíme hla-
dať pod zväčšovacím sklom,lebo o
našich velikánoch vie často okoli-
tý svet viac ako my samotní.

Položme si ruku na srdce,my Stupav-
čania a odpovedzme čestne na otáz-
ku:Kolko vieme o živote a diele
národného umelca Ferdiša Kostku,
ktorý sa v Stupave narodil,rástol,
žil,tvoril,zomrel ?

Je tu jeho múzeum,ktoré vzniklo
vďaka tomu,že jeho manželka,Fran-
tiška Kostková,darovala Slovensku
jeho pozostalosť s podmienkou,že
táto bude navždy v Stupave.

Múzeum,ktorému týmto činom položi-
la základy,to nie je veľké,lebo
ide skutočne len o pozostalosť,ale
sú v ňom jedinečné exempláre z je-
ho tvorby a predsa mnohí z nás,ke-
by ho neboli navštívili v rámci
vzdelávacieho procesu na základnej
škole,by ani nevedeli,že takéto mú-
zeum v Stupave existuje,že sa tento
umelec v Stupave narodil,žil a um-
rel. A pritom jeho umeleckú tvorbu
už skoro storočie obdivujú a uzná-
vajú veľké umelecké centrá Európy
od Prahy,cez Budapešť,Viedeň,Brusel
až po Paríž.

Vlastníctvom jeho tvorby sa pýšia
známi zberatelia umeleckých pred-
metov,ale my,ktorým má najviac pat-
riť,sa ním zabúdame popýšiť pred
svojimi hosťami a známymi a to na-
priek tomu,že aj vďaka/ale nie len/
necitlivosti bývalých mocipánov,sa
v Stupave/podobne ako kdekoľvek in-
de/veľmi číh popýšiť nemáme.

Na 11.októbra 1993 pripadne
115.výročie narodenia Ferdiša Kost-
ku.Spomienka,ktorú MO MS a MO
v Stupave ,MsKS v Stupave,v spolu-

práci s vedením ústredia Matice
slovenskej,MK SR a Slovenským ná-
rodným múzeom,pripravujú, má za
cieľ uctiť si pamiatku a podchytiť
spomienky pamätníkov života a tvor-
by tohoto veľkého umelca /veď kol-
kože ich bude pri 125.výročí a či
vôbec ešte nejakí budú ?/,ale aj
zoznámiť s ním nás,občanov Stupavy.
Trebá však priznať,že nejde len a
len o splatenie dlhu Ferdišovi Kost-
kovi,ale aj o to,aby naše mesto o-
prášilo jeden pomník svojej histórie.
Sme predmestím Bratislavy.Vo svete
je bežné,že takéto predmestia nema-
jú časť pre svoj blahobyt čerpajú
z turistického ruchu.Ale turistick-
ý ruch potrebuje zachytné body,
ktorými sú významné kultúrne,histo-
rické,či iné osobitosti.

Jedným takýmto bodom sa v budúcn-
osti môže stať práve osobnosť a
tvorba Ferdiša Kostku.Môže,ale len
vtedy,ak mu najskôr my,obyvatelia
Stupavy,splátíme svoj dlh,ak ho na
Slovensku,ale aj iným,znova pripo-
menieme a budeme pripomínať !

Prvým krokom,v tomto smere,bude na-
ša účasť na pripravovaných spomien-
kových aktoch,na ktoré si vás do-
volujeme,čo najsrdečnejšie pozvať!

Spomienka na 115.výročie na-
rodzenia nášho rodáka,vynikajúceho
umelca a jedného z najvýznamnej-
ších keramikárov nášho kontinentu
F.Kostku, s týmto programom :

- dňa 15.októbra sa uskutoční v KD
seminár na tému "Život a dielo
Ferdiša Kostku" seminár pripravu-
jú odborníci SNM,začiatok seminá-
ra je o 13.00 hod.

- dňa 16. októbra sa o 15.30 hod
koná spomienkové stretnutie na F.
Kostku pred jeho múzeom,ktoré po-
kračuje pietnym aktom na cintorí-
ne /16.30/

o 17.00 hod bude otvorenie výsta-
vy z diela F.Kostku zo zbierok
SNM / výstavná sieň KD/

o 18.00 hod v kinosále KD bude
slávnostný program,v ktorom vy-
stúpia deti stupavských škôl
a budú premietnuté snímky naj-
významnejších prác F.Kostku

dr.Fr.Juriga,
predseda MO MS

zo života spolkov a organizácií

Spoločenstvo žien SD

Vážené spoluobčianky!

Prihovám sa vám za členky miestnej organizácie Spoločenstva žien sociálnej demokracie /SZSD/. Organizácia v našom meste začala svoju činnosť 12.5.93. Jej cieľom je okrem iného zameriavať sa na využitie voľného času detí, organizovanie rôznych zaujímavých podujatí pre mládež, vrátane výmenných pobytov detí, zo Švédska a SR.

Svoju pozornosť zameriavame aj na prestárlych spoluobčanov v Domove dôchodcov. V aktívnom veku sa podieľali na vytváraní hodnôt v našej spoločnosti. Teraz je rad na nás. Nie všetci sú vlastnou vinou opustení. Je treba sa im v ich samote prihovoriť, nájsť si pre nich čas.

V našej spoločnosti sa čoraz viac rodín ocitá v sociálnej tiesni, aj tu chceme svojou aktivitou pomôcť. Je nás však málo, sme v začiatkoch, preto vyzývam všetky ženy, aby urobili krok v ústrety sebe, všetkým obyvateľom Stupavy, aby sa stali našimi členkami. Budeme utvárať kluby SZSD podľa záujmov ich členiek. Prihlášky je možné dostať na Kalinčiakovej 171/19 u pani Daniely Kovačičovej.

D. Kovačičová

SČK Stupava I informuje

Jednou z mála spoločenských organizácií, ktoré po novembri 89 nepostihla tendencia rozpadu, je Slovenský Červený kríž /býv. ČSČK/. Dôvod je v humanitnej náplni a poslaní organizácie. Hlavnou náplňou činnosti zostáva organizovanie bezpríspevkového darcovstva krvi, ktorej je stále nedostatok, evidencia darcov a získavanie nových a v neposlednom rade, ich odmeňovanie. Darcovia sú podľa počtu odberov oceňovaní Jánskeho plaketou, za 10 odberov-bronzovou, 20 odberov-striebornou, 40 odberov-zlatoú Jánskeho plaketou.

Ocenenie darcov sa v našej organizácii stalo peknou tradíciou. Venovali sme im vždy keramiky, avšak dnešné ceny, nám to už neumožňujú.

Otázkou zostalo, či upustiť od tejto tradície, ktorá bola súčasťou výročnej schôdze alebo hľadať cesty získania potrebných prostriedkov.

Mnohí nám odporúčali hľadať sponzorov, čo pri dnešnom daňovom systéme je tvrdý oriešok. Výbor našej organizácie sa rozhodol usporiadať zábavu, najlepšie na sviatok Aničiek - ANNA-bál. Súčasťou zábavy bola i tombola, o príspevkoch do nej sme požiadali mnohých súkromných

podnikateľov, akciové spoločnosti aj štátne podniky v Stupave. Verte, že hoci členky výboru išli do toho s určitými obavami, kto má dnes na rozdávanie, takmer všade, kde prišli s prosbou, sa stretli s pochopením a ochotou prispieť na humanitárne ciele. Tak sa nám podarilo zabezpečiť do tomboly vyše 100 hodnotných cien. Výťažok z tomboly bude použitý na pokrytie nákladov a odmenenie bezplatných darcov krvi. Preto chceme aj touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa angažovali na príprave zábavy, či už členom výboru, vedeniu Reštaurácie Maroš, ktoré poskytlo bezplatne svoje priestory, účastníkom zábavy za to, že zakúpením tombolových lístkov prispeli do našej pokladnice, ale hlavne sa chceme poďakovať prispievateľom do tomboly, ktorých menovite uvádzame. Srdečná vďaka patrí týmto sponzorom:

Reštaurácia Maroš, Pneú-servis Suchovský, p. Kovačičovej Etuši-ETA, Mäsiarstvo Bertovič, Mini mix, Sklenárstvo Sembera, Potraviny-Maderová M., Kaderníctvo Hana, ÚČUV-Stupava, SM š.p. - špeciál.výroba, Predaj rýb - I. Hasonová, Kvetinárstvo-Kovačiková, Drogeria, Potraviny-Hričková, Tini club - Móza, Autodoprava R. Sabol, Mäsiarstvo Habera, Krajčírstvo Jurkovičová, Potraviny - Ráčová, Potraviny-Neznák, RBK, Predaj piva-S. Brbúch, Potraviny HORN, Galantéria-Zl. Hasonová, Výroba remeňov J. Ivan, Potraviny Maderová Kv., Potraviny AMITA, FIMEX, Kaderníctvo Malinová, Galantéria Morávek, Rôzny tovar-Polakovič, Zeleziarstvo, Agros Stankovský, Výroba liehovín Fabšič a Krajčír, Sklenárstvo Surina, Čalunníctvo Besedič, K+K zelovoc, Predaj kvetov M. Slezáková, Kaderníctvo Veronika, Avana, Firma Jopo, Slovlik a.s., Bufet Mást Kaderníctvo Svetlana, Atip-výroba z dreva Smeja, Seko-pekáreň, 7 členiek SČK I, SČK Stupava II, p. A. Maderová, p. Belašičová, P. Szichardtová s vnučkou, p. V. Veselá. Osobitne sa chceme poďakovať p. Michalovi Balogovi, ktorý venoval tisíc korún p. Vojtechovi Maderovi, za to, že šesťdesiatkrát bezplatne daroval krv.

V mene výboru SČK Stupava I ešte raz všetkým úprimná vďaka!

A. Suchá

Výstava venovaná hasičskému zboru

11. augusta bola vo výstavnej sieni KD slávnostne otvorená výstava venovaná Hasičskému zboru v Stupave a Máste. Vzácné dokumenty z konca minulého storočia dokladovali bohatú minulosť spolku, ktorý patril medzi najstaršie a najväčšie. Raritnou výstavou boli historické hasičské zástavy a darovacie stuhý "krstných mām", kto-

ré najviac podporovali spolok. K tým pôvodným stuhám pribudli dve nové-jednu venoval primátor mesta Ing. Daráš a druhú manželka dlhoročného predsedu dobrovoľného požiarného zboru v Stupave pani Rozália Peschlová.

Časť výstavy - dokumenty týkajúce sa Mástu boli prenesené a inštalované na nádvorí Mestskej knižnice počas programu Na mástské hody. Pri obidvoch podujatiach nechýbala naša stupavská Veselá muzika.

28. augusta sa požiarné družstvo Stupavy zúčastnilo súťaže v Devínskej Novej Vsi. Z 18 súťažiacich družstiev sa naši chlapi umiestnili na treťom mieste. Prvé miesto, akože ináč, patrilo domácim. Takže našim gratulujeme!

Matica slovenská oznamuje

MO MS chce pokračovať v osvedčenej forme voľných debát svojich členov /ale vítaní sú všetci/ s významnými ľuďmi /spisovatelia, politici, vedci/, podľa návrh z pléna. Na najbližšie posedenie pozývame spisovateľa Petera Strelingera, člena správnej rady národného pokladu, ktorý okrem informácií z prvej ruky o národnom poklade, vás zoznámí so svojou najnovšou tvorbou a ako bývalý člen Lúčnice, výborný fujarista, Vám dokáže, že ani na tomto nástroji nestratil nič zo svojho majstrovstva. Kto mu bude partnerom? Nechajte sa prekvapiť! Prekvapenie to bude a určite milé. Termín a miesto konania posedenia oznámime členom MO MS písomne, ostatným pomocou mestského rozhlasu. Tešíme sa na Vašu účasť!

Dňa 29. septembra uvedie činohra SND v Bratislave/Hviezdoslavovo divadlo/dramatizáciu románu Jozefa Čigera Bronského: Andreas Búr, Majster, ktorý je korunou Čigerovho prozaického diela. Dramatizáciu románu vykonal uznávaný režisér Lubomír Vajdička, ktorý hru s členmi činohry SND naštudoval. Láska a nenávisť, vášeň a neha, vernosť a zrada, pokora a pomsta sú krajné polohy vzťahov medzi zaujímavými postavami príbehu.

Keď sa mi po prvýkrát dostal do rúk mesačník Stupavan, napadla mi inováčná myšlienka: mesačník dodávať do každej domácnosti zadarmo a tak by sa Stupavan stal obľúbeným čítaním a tešili by sa na každé číslo aj tí, ktorí si nemôžu dovoliť kupovať ani dennú tlač. Titulok časopisu " o Stupave a Stupavčanoch " by sa rozšíril o " pre Stupavčanov " .

Každý bude potom vedieť novoty, informácie a každý sám môže ovplyvniť obsah časopisu: svojím nápadom, názorom či reklamou. Tak nezostane časopis na pulkoch nepredaný, ale dostane sa do každej domácnosti. Mnohí časopis ani nepoznajú a ne dozvedia sa, či bol Tisov kat ozaj zo Stupavy, že druhým Warholom Ameriky je A. Benca j. - po rodičoch tiež Stupavčan, čím žijú spolky a organizácie v Stupave a pod. Časopis poskytuje možnosť komunikácie občanov-obchodníkov, zberateľov, podnikateľov, umožňuje prezentáciu skúseností, nápadov, ale aj receptov. Mohlo by sa súťažiť v nápadoch a skúsenostiach, mohol by sa šíriť záhorácky humor a to všetko prostredníctvom STUPAVANA do každej domácnosti. Mám pravdu ?

Napísala som názory ľudí, ktorých stretávam - pacientov rehabilitačného pracoviska v DD. Redakcii chcem dať dobre mienenú radu - dať šancu vlastným ľuďom vyjadriť sa, nie je na škodu dobrej veci. I rôzne básne, kresby a fotografie domácich autorov by takto ozili.

Netreba sa báť, treba len chcieť a keď sa chce, všetko sa môže a dá !

Marta Pastoriková
rehabilit. pracovníčka

Srdečne ďakujeme za prvý list od čitateľov časopisu Stupavan. Asi je našou chybou, keď nám nikto nepíše a ľudia na našu prácu nemajú slov. Na svoju obhajobu nebudeme uvádzat žiadne objektívne príčiny alebo výhovorky. Budeme sa snažiť urobiť všetko pre to, aby sme podniknili záujem čitateľov komunikovať s časopisom. Pani M. Pastorikovej ďakujeme za podnety.

redakcia Stupavan-a, Pavel Slezák

Jednou z prvých súkromných podnikateľiek, začala podnikat' 29.10.90 je pani Emília Pavlačičová. Na veternej ulici, v skromných podmienkach si otvorila prevádzku kaderníctva.

Po roku, vďaka p. Dagmar Mikušovej, ktorá súhlasila s umiestnením UNUIMO -bunky na svojom pozemku v centre Stupavy, začala p. Pavlačičová podnikat' v centre mesta a ako prvá sponzorovala výučbu učnič-kaderničok. Záujem o tento obor stále rastie a majiteľka chcela pomôcť, začala pani Emília hľadať väčšie priestory, kde by mohla mať viac učnič. Toto sa jej nakoniec podarilo vďaka fy PREMIUM s.r.o., ktorá jej prenajala priestory v objekte bývalého nábytkárskeho závodu.

Za výdatnej pomoci rodiny i riaditeľa fy Premium p.R. Lipničana, sa jej podarilo za krátky čas priestory zrekonštruovať a zariadiť podľa vlastných predstáv.

4. mája prišla tá vytúžená chvíľa - otvorenie novej prevádzky. Pri tejto príležitosti si spomenula na svojich stálych a verných zákazníkov, ktorých potešila darčekom. Malé pohostenia, hudba i tanec sprievádzali atmosféru otvorenia.

Pani Emília pokračuje vo svojich aktivitách a neustále zveľaduje

Kaderníctvo Emília

Stáli zákazníci kaderníctva boli obdarovaní

svoj podnik, dokonca aj primátor mesta ing. Daráš sa pochvalne vyslovil o vkusnom a modernom riešení interiéru. Taktiež pokračuje súťaž pre zákazníkov v návštevnosti kaderníctva a najbližšie vyhodnotenie bude v deň prvých narodenín novej prevádzky na Hlavnej č.57.

Verím, že kaderníctvo Emília sa bude naďalej dariť a pani Emílii želim veľa úspechov v jej podnikaní a starostlivosti o nový dorast.

E. Toroková, zákaz. z Lamača

S P O L K O R Č O E N I S K A Á

Zosobášili sa

Ján Beňka-Ivana Kubovičová
Igor Ščasný-Margaréta Maruňáková
Peter Balog-Ivana Dreninová
Dezider Gális-Daniela Dvornová
Ľuboš Kováč-Adela Daňová
Ján Hrica-Zuzana Moserová
Stanislav Podlucky-Iveta Stefunková
Patrik Mihál - Tatiana Maronová
Peter Masarovič - Doris Karelllová
Daniel Haršáni -Renata Tóthová
Karol Sedlák-Ernestína Fajnorová

Narodili sa

Matej Masarovič
Mária Zigová
Patrik Pucher
Kristína Belanská
Jariš Ambrová
Andrea Brezovská
Ľuboš Slezák
Silvia Slezáková
Maász Ján
Dominika Bartalska
Lucia Horváthová
Mária Turanská
Lucia Slezáková
Martina Dybová
Barbora Hoďová
Jakub Sereš
Martina Leváková
Ľuboš Hantšek

Zomreli občania Stupavy

Karol Mikudík
Michal Jankovič
Ľudovít Mindák
Alojz Horecký
Rozália Darášová
Stefan Draškovič
František Leška
Ludmila Fisterová
František Kastel
Františka Košťelniaková
Miroslav Linek
Peter Szekeres
Jozefína Malcová
Anna Sevciková
Ing. Anton Benca
Ľudovít Révay
Katarína Kopalová
Ludmila Bilková
Magda Navrátilová

Z histórie železnice

Zo Stupavy za Rakúsko-Uhorska prenával vlak Uhorskej štátnej dráhy M.Á.V. Stupava - Viedeň.

Železničná stanica Stupava mala pomenovanie "Stomfa M.Á.V.", neskoršie "Stomfa -Masz M.Á.V.". Vlakové poštové kurzy Stomfa-Dévěnylt /Stupava - Devínske Jazero/. Rok po vybudovaní tejto pobočky dalo vybudovať pálfyovské panstvo v Stupave z Devínskeho Jazera vlastnú pobočku k železnici Devínske Jazero-

Marchegg-Viedeň. To však platilo len do roku 1918. Cestovanie do Bratislavy zabezpečoval jeden priamy spoj o 18.30 hod., v ostatných prípadoch sa prestupovalo v Devínskom Jazere. Stupava mala aj pomenovanie železničná stanica Stupava - Mást.

Slovenská poštová správa vydala jednú sériu poštových známok pod názvom "Železnica" pri príležitosti otvorenia trate Strážske-Prešov

FOTO reportáž

Výstavu venovanú hasičskému zboru otvoril primátor mesta Ing. A. Daráš

Na Stupavských hodoch nechýbal Stupavjáneček

Tradičný hodový sprievod na vozoch

Najväčší zážitok mali tí najmenší

Posviacka obrazu sv. Rócha v Maste

Na mástskych hodoch nechýbala Veselá muzika

Stupavské hody sú vždy vyvrcholením letnej sezóny a stávajú sa nedeliteľnou súčasťou spoločenského a kultúrneho života nášho mesta. Tohoročné Hody zachytil fotograf p. Paleček a urobil tak podrobnú reportáž z podujatí. Zachytil otvorenie výstavy venova-

nej hasičskému zboru, hodový sprievod na vozoch, posviacku hasičských zástav, posviacku obrazu sv. Rócha v Maste a atmosféru Na mástskych hodoch.

Album fotografií je k nahliadnutiu v Mestskej knižnici, kde si ich môžete objednať za cenu 7.-Sk za kus.

Časopis STOPAVAN vychádza raz mesačne.

Redakcia: Kultúrny dom, Agátová 16, 900 31 Stupava,
t.č. 07/934 312
zodp. redaktor: Pavel Slezák
Bez jazykovej úpravy!